

enten i sig selv forkastelig eller dog medføre noget Betænkeligt og Fordærveligt, derom dreier Udkastet sig. Og det hviler paa Bevidstheden og Overbeviisningen om, at i og for sig lader der sig ikke paavise noget Forstyrrende eller Fordærveligt som den nødvendige Følge af, at ogsaa en saadan Form for Menighedsdannelse indrømmes blandt os, der har en mere aandelig Charakter, og som grunder sig derpaa, at enkelte af Folketjens Medlemmer føle sig tiltalte af hinanden og ifølge deraf slutte sig sammen om en Præst, af hvem de føle sig ligeledes tiltalte, forudsat kun at først den Menighed slutter sig som et Led til Folketjens og underordner sig dens Regler, og naar Præsten forøvrigt opfylder de Betingelser, der ere nødvendige for, at han ikke skal anses for udelukket fra at være Præst i den danske Folketjens. Udkastet hviler, siger jeg, paa Overbeviisningen om, at dette Forslag meget vel lader sig gennemføre uden der ved nødvendighedsvis at komme i Strid enten med den kristelige Charakter — hvilken Folketjens saaledes som alle Afdelinger af Christenheden maa ansee det for Hovedsagen at bevare og hævde — eller med den evangelisk-lutheriske Charakter, som i Grundlovens § 3 er tillagt Folketjens, eller endelig med dennes eiendommelige Charakter som dansk Folketjens, det vil sige: med den særlige Ordning og Indretning, der for Dieblisset bestaaer i Folketjens og som gjør den kjendelig affondret fra andre baade kristelige og evangelisk-lutheriske Samfund. Det er altsaa en Tanke, der har været betænkt, tør jeg sige, af mange Tusinder trindt omkring i Landet, og som vistnok har været overveiet, og det mange Gange, af ethvert Medlem af denne høje Forsamling, hvilken det foreliggende Udkast beskæftiger sig med. Og Udkastets Tilblivelse, saavel som at jeg staaer her i dette Dieblis, er et Udtryk for, at der hos Regjeringen er en Overbeviisning, som jeg nærmest skulde være kaldet til at forsvare og hævde, en Overbeviisning om, at det virkelig lader sig gjøre at bevare det væsentlige i Folketjens ubrudt og desuagtet indrømme en Menigheds Dannelse paa den Maade, som jeg senest omtalte, ved Siden af de øvrige i vor Folketjens sædvanlige. Men naar jeg har

sagt dette, tør jeg vist haabe, at den hele høitærede Forsamling vil erkjende, at det er i Grunden en gammel, den velbekjendt Tanke, som her kommer frem, vil erkjende, at jeg behøver ikke og bør ikke i dette Dieblis indlade mig paa hderligere at forklare denne Tanke, saalidt som paa at forsvare, at der kommer et Lovforslag frem i den Retning, da det er aabenbart, at et saadant Lovforslag enten fra den ene eller den anden Side nødvendigen maatte ventes, at vilde fremkomme og maatte senere være Gjenstand for Efterspørgsmaal, hvis det ikke kom frem allerede tidligere i denne Rigsdagsamling.

Derimod er der rigtignok et enkelt Punkt, som jeg allerede i dette Dieblis skal udbede mig Tilladelse til at komme ind paa at berøre, om end saa kort som muligt efter hvad denne Leilighed til en Udtalelse synes at medføre. Det er nemlig Forholdet imellem Fremlæggelsen af dette Lovforslag og et Forslag, der findes i Finantslovudkastet, indeholdende en Begjæring om de fornødne Midler til en Kirkecommission, og det er i det Hele taget Forholdet imellem, at Regjeringen fremkommer med denne Lov, og den Stilling, som Regjeringen, og nærmest da igjennem denne Cultusminister, ønsker at indtage til Folketjens fremtidige Forhold, idetmindste for den nærmeste Fremtid. I dette Diemed skal jeg altsaa bede om Tilladelse til at gjøre opmærksom paa, at, hvad vi nu end kalde disse Menigheder, saa er Tanken om dem, i alt Fald det bestemte Forslag og Begjæringen om dem, nærmest fremkommen under den Form, at man indrømmede, at det var ikke det Bedtagne, ikke det Sædvanlige, maaskee endogsaa temmelig stærkt udenfor Formen, men at det kom som noget Nyt for særlige Tilfældes Skyld, — jeg siger ikke for eet særligt Tilfældes Skyld, men for særlige Tilfældes Skyld, som deels kunde paavises og deels let opstaae i Folketjens, — at det var derfor, at dette Forslag kom frem, at det altsaa var en Begjæring om en Indrømmelse, at det var en Undtagelse, Talen var om, og for hvilken man vilde vide aabnet Plads, just ikke som for eet eller to Tilfældes Skyld alene, men dog under Forudsætning af nogen særlig indre eller ydre Anledning. Det var Undtagelsen,